

Ár 2007, þriðjudaginn 13. febrúar, var fundur í kjararáði að Hverfisgötu 6a í Reykjavík haldinn af Guðrúnu Zoëga, Jónasi Þór Guðmundssyni, Kristni Bjarnasyni, Kristni Hallgrímssyni og Rannveigu Sigurðardóttur.

Fyrir var tekið:

Að skera úr um hvort heyra skuli undir kjararáð að ákveða laun og starfskjör aðstoðarlögrelustjóra höfuðborgarsvæðisins

I.

Lög um kjararáð nr. 47/2006 tóku gildi 1. júlí 2006. Um leið féllu úr gildi lög nr. 120/1992 um Kjaradóm og kjaranefnd. Verkefni kjararáðs er að ákveða laun og starfskjör þjóðkjörinna manna, ráðherra og dómara og annarra ríkisstarfsmanna, sem svo er háttáð um að þau geta ekki ráðist með samningum á venjulegan hátt vegna eðlis starfanna eða samningsstöðu. Fullskipað kjararáð ákveður laun forseta Íslands samkvæmt 1. gr. laga nr. 10/1990 um laun forseta Íslands, þingfararkaup samkvæmt lögum nr. 88/1995 um þingfararkaup alþingismanna og þingfararkostnað, og launakjör ráðherra, hæstaréttardómara og héraðsdómara, sbr. 3. gr. laga um kjararáð. Kjararáð skipað þremur mönnum ákveður laun og starfskjör ríkisstarfsmanna sem ekki falla undir 3. gr. og svo er háttáð um að laun þeirra og starfskjör geta ekki ráðist með samningum á venjulegan hátt vegna eðlis starfanna eða samningsstöðu, sbr. 4. gr. laganna. Fullskipað kjararáð sker úr um til hverra ákvörðun launa og starfskjara samkvæmt 4. gr. skuli ná í nánari atriðum en þar greinir, sbr. 5. gr. laga um kjararáð.

II.

Kjararáði barst bréf frá dómsmálaráðuneytinu dagsett 9. nóvember 2006 þar sem tilkynnt var að ráðherra hefði flutt varalögrelustjóra og yfirlögreluþjón í Reykjavík í embætti aðstoðarlögrelustjóra við lögrelustjóraembættið á höfuðborgarsvæðinu frá og með 1. janúar 2007. Þess var farið á leit við kjararáð að það ákvæði laun þessara tveggja aðstoðarlögrelustjóra höfuðborgarsvæðisins. Með bréfi dagsettu 30. nóvember 2006 tilkynnti dómsmálaráðuneytið að saksóknari við ríkislögrelustjóraembættið yrði fluttur í embætti aðstoðarlögrelustjóra/saksóknara við lögrelustjóraembættið á höfuðborgarsvæðinu frá og með 1. janúar 2007 og fór ráðuneytið þess á leit að kjararáð myndi ákveða laun hans.

Þar sem um ný embætti er að ræða tók kjararáð til skoðunar í samræmi við 5. gr., sbr. 4. gr. laga um kjararáð, hvort heyra skyldi undir það að ákveða laun og starfskjör aðstoðarlögrelustjóranna. Með bréfum dagsettu 24. nóvember 2006 gaf kjararáð dómsmálaráðuneytinu, fjármálaráðuneytinu og aðstoðarlögrelustjórnum kost á að koma sjónarmiðum á framfæri vegna málsins. Með bréfi dagsettu 12. desember 2006 var sömu ráðuneytum og fyrrum saksóknara gefinn kostur á að koma sjónarmiðum á framfæri.

Bréf dagsett 5. desember 2006 og 14. desember 2006, að mestu samhljóða, bárust frá fjármálaráðuneytinu. Í bréfunum sagði að aðstoðarlögrelustjórar á höfuðborgarsvæðinu væru embættismenn í skilningi laga nr. 70/1996 um réttindi og skyldur starfsmanna ríkisins. Þá sagði að ákvarðanir um laun og starfskjör næstráðenda hefðu verið nokkuð á reiki og hefðu þau ýmist verið ákveðin í kjarasamningum eða af kjaranefnd, nú kjararáði.

Það væri sjónarmið ráðuneytisins að kjararáð skyldi horfa til þess við athugun á því hvort það skyldi ákvarða laun og starfskjör aðstoðarlögreglustjóra á höfuðborgarsvæðinu.

Í bréfi dóms- og kirkjumálaráðuneytisins dagsettu 11. desember 2006 sagði að staða aðstoðarlögreglustjóra teldist til embættis í skilningi laga nr. 70/1996. Í 39. gr. laganna segði að laun embættismanna skyldu ákveðin af kjararáði enda gætu þau ekki ráðist með samningum á venjulegan hátt vegna eðlis starfanna eða samningsstöðu. Taldi ráðuneytið að það félli undir kjararáð að ákveða laun og starfskjör aðstoðarlögreglustjóra höfuðborgarsvæðisins.

Fyrrum yfirlögregluþjónn svaraði með bréfi dagsettu 6. desember 2006 og lýsti því mati sínu að verkefni aðstoðarlögreglustjóra væru þess eðlis að laun og starfskjör skyldu ákveðin af kjararáði. Í svari sínu, sem dagsett var 7. desember 2006, sagði fyrrum varalögreglustjóri að 5. október 2006 hefði dómsmálaráðherra staðfest til bráðabirgða nýtt skipurit embættis lögreglustjóra á höfuðborgarsvæðinu. Samkvæmt því skyldu tveir aðstoðarlögreglustjórar starfa við embættið og hefði öðrum þeirra verið ætluð yfirstjórn löggæslusviðs en honum hefði verið ætluð yfirstjórn stjórnsviðs- og þjónustusviðs, auk þess að vera staðgengill lögreglustjóra. Síðar hefði verið ákveðið að aðstoðarlögreglustjórar skyldu verða þrír. Það væri álit hans að verkefni þeirra væru þess eðlis að laun þeirra og starfskjör ættu með réttu að ákvarðast af kjararáði. Sú skoðun væri einkum studd þeim rökum að þeir hefðu ekki verkfallsrétt, sbr. 40. gr. laga um réttindi og skyldur starfsmanna ríkisins nr. 70/1996 og 31. gr. lögreglulaga nr. 90/1996. Þá væri einnig til þess að líta að aðstoðarlögreglustjóri, einn eða fleiri, myndi verða í fyrirsvári fyrir ríkið í samskiptum við aðra starfsmenn embættisins og því væri í hæsta máta óeðlilegt að hann (eða þeir) gættu jafnframt eigin hagsmuna.

III.

Lögreglulögum nr. 90/1993 var breytt með lögum nr. 46/2006. Í breytingunni fólst meðal annars að lögregluumdæmum var fækkað, heiti varalögreglustjóra var breytt í aðstoðarlögreglustjóra og jafnframt er nú gefinn kostur á að fleiri en einn aðstoðarlögreglustjóri starfi hjá stærstu lögregluembættunum og er einn þeirra staðgengill lögreglustjóra.

Samkvæmt 1. mgr. 4. gr. laga um kjararáð nr. 47/2006 ákveður kjararáð laun og starfskjör ríkisstarfsmanna sem ekki falla undir 3. gr. og svo er háttáð um að laun þeirra og starfskjör geta ekki ráðist með samningum á venjulegan hátt vegna eðlis starfanna eða samningsstöðu, sbr. 1. gr. laganna.

Í athugasemdum með frumvarpinu sem varð að lögum nr. 47/2006 um kjararáð segir að meginreglan á vinnumarkaði, hvort sem er hjá hinu opinbera eða einkaaðilum, hljóti að vera samningsfrelsi og að laun og starfskjör séu ákveðin í frjálsum samningum. Undantekninguna sem lögin mæli fyrir um verði að skýra þröngt. Í 4. gr. komi fram hverjir aðrir en æðstu handhafar ríkisvaldsins, sbr. 3. gr., skuli heyra undir lögin. Meginreglan sé sú að það séu þeir embættismenn og ríkisstarfsmenn sem svo háttar um að laun þeirra og starfskjör geti ekki ráðist með samningum á venjulegan hátt vegna eðlis starfanna eða misvægis samningsstöðu. Við mat á því hverjir falli undir ákvæði 4. gr. sé eðlilegt að horfa til þess annars vegar hverjir gegni störfum sem ekki megi falla niður í verkföllum, og hins vegar hverjir gegni störfum sem feli í sér fyrirvar fyrir ríkið í samskiptum við starfsmenn í kjaramálum.

Lögglumenn mega hvorki gera verkfall né taka þátt í verkfallsboðun, sbr. 31. gr. lögglulaga nr. 90/1996. Aðstoðarlögglustjórar fara með löggluvald samkvæmt 1. mgr. 9. gr. laganna og teljast til lögglumanna ríkisins, sbr. 3. gr. laganna. Ráðherra skipar lögglustjóra, aðstoðarlögglustjóra og yfirlöggluþjóna. Ríkislögglustjóri skipar aðra lögglumenn. Lögglustjóri höfuðborgarsvæðisins er yfirmaður embættisins og fer sem slíkur með fyrirvar fyrir ríkið í samskiptum við starfsfólk í kjaramálum. Aðstoðarlögglustjórar fara ekki formlega með slíkt fyrirvar frekar en næstráðendur hjá öðrum embættum eða stofnunum ríkisins. Það er því niðurstaða kjararáðs að störf aðstoðarlögglustjóra höfuðborgarsvæðisins séu ekki þess eðlis að heyra skuli undir kjararáð að ákveða laun og starfskjör þeirra, sbr. 4. gr. laga nr. 47/2006 um kjararáð.

IV.

Úrskurðarorð

Ákvörðun launa og starfskjara aðstoðarlögglustjóra höfuðborgarsvæðisins heyrir ekki undir kjararáð.

Guðrún Zoëga

Jónas Þór Guðmundsson

Kristinn Bjarnason

Kristinn Hallgrímsson

Rannveig Sigurðardóttir